

8. Пытальныя сказы з пытальнымі словамі

Пытальны сказ з пытальнымі словамі ўжываецца, калі пытанне ставіцца да пэўнага члена сказа: дзейніка, выказніка, азначэння, акалічнасці і г.д.

На першым месцы ў такім сказе заўсёды стаіць пытальнае слова, а затым выказнік.

Пытальныя словы вымаўляюцца і пішуцца з графічным знакам націска (´), і пытальныя знакі ставяцца ў пачатку і канцы сказа ¿...?

Пытанне да слова, якое абазначае прадмет, ставіцца з дапамогай пытальнага слова **¿qué? (што?)**; да слова, якое абазначае асобу, ставіцца з дапамогай пытальнага слова **¿quién? (хто?)**, а потым ідзе дзеяслоў-звязка: ¿Qué es? – Што гэта? ¿Quién es? – Хто гэта? ¿Qué está? – Што знаходзіцца? ¿Quién está? – Хто знаходзіцца?

Пытанне да выказніка ставіцца з дапамогай пытальнага займенніка **¿qué?** і дзеяслова **hacer** у адпаведнай форме: ¿Qué hace? – Што робіць? ¿Qué hacen? – Што робяць?

Пытанне да слова, якое абазначае прафесію, род заняткаў, ставіцца з дапамогай пытальнага слова **¿qué? (што?)**: ¿Qué es? – Рацо? – Рацо es médico. – Хто Пако? – Пако – урач.

Пытанне да слова, якое абазначае месца, ставіцца з дапамогай пытальных слоў **¿dónde? (дзе?)**, **¿a dónde? (куды?)**: ¿Dónde estudias? – Дзе ты вучышся? ¿A dónde va Lola? – Куды ідзе Лола?

Пытанне да слоў, якія абазначаюць прыкмету ці якасць, ставіцца з дапамогай пытальнага слова **¿cómo? (які? якая? якія?)**: ¿Cómo es la ventana? – Якое акно?

Калі маецца на ўвазе колер, то пытанне ставіцца з дапамогай прыназоўніка **de**, пытальнага слова **¿qué?** і назоўніка **color** (колер): ¿De qué color es el oso? – Якога колеру мядзведзь?

4. Артыкль

Артыкль – гэта службовае слова, якога няма у беларускай мове. Артыкль указвае на род і лік назоўніка, які ўжываецца пасля яго. На беларускую мову не перакладаецца. Артыкль мае наступныя формы:

Артыкль	Адз. лік		Мн. лік		Злітная форма
	М. р.	Ж. р.	М. р.	Ж. р.	
Азначальны	el	la	los	las	a + el = al de + el = del
Неазначальны	un	una	–	–	–

Азначальны артыкль ужываецца:

1. Перад назоўнікамі, якія абазначаюць асобы ці прадметы, аб якіх ужо гаварылася раней: Es un obrero. **El** obrero trabaja en la fábrica. – (Гэты) рабочы працуе на заводзе.

2. Перад назоўнікамі, якія абазначаюць прадметы, адзіныя ў сваім родзе: **el** sol, **la** luna і г.д.

3. Пры абазначэнні дзён тыдня, месяцаў і часу: **el** lunes, **el** martes; **el** mes de enero, a **las** tres de la tarde і г.д.

Неазначальны артыкль ужываецца:

1. Перад назоўнікамі, якія абазначаюць асобы ці прадметы, аб якіх гаворыцца ўпершыню: Es **un** lobo.

2. Перад назоўнікамі, якія суправаджаюцца словамі, якія абазначаюць якасць прадмета: Es **un** oso grande.

Артыкль не ўжываецца:

1. Перад асабістымі імёнамі і прозвішчамі: María, Pedro, Juan, Fernández, López.

2. Перад назоўнікам, які абазначае частку ад цэлага: una taza de café, una botella de leche, un kilo de manzanas.

3. Перад назоўнікамі, якія ўжываюцца пасля дзеяслова **tener** у адмоўнай форме: No tengo lápiz. María no tiene tiempo.

4. Перад назоўнікамі, якія ўжываюцца з прыналежнымі займеннікамі ці колькаснымі лічэбнікамі: Mi casa es grande. Dos lápices son azules.

5. Пасля дзеяслова **ser** з назоўнікамі, якія абазначаюць прафесію, род заняткаў, нацыянальнасць: Mi padre es ingeniero. Tu hermano es alumno. Mi amigo Miguel es cubano.

11. Дзеяслоў-звязка «**ser**»

Дзеяслоў **ser** (быць, з’яўляцца) звычайна выконвае ў сказе функцыю дзеяслова-звязкі. У адрозненне ад беларускай мовы, дзе дзеяслоў-звязка **быць** звычайна не ўжываецца, у іспанскай мове яго ўжыванне абавязкова: Ana es alumna. – Ганна – вучаніца.

Дзеяслоў-звязка **ser** мае наступныя формы адзіночнага і множнага ліку цяперашняга часу:

soy	somos
eres	sois
es	son

Асабовыя займеннікі ў якасці дзейніка звычайна не ўжываюцца, напрыклад: Мы – браты. – Somos hermanos.

Назоўнікі і прыметнікі дапасуюцца да дзейніка у родзе і ліку:

El caballo es grande. La gata es pequeña.

Pedro es profesor. Lola es profesora.

13. Прыметнік

У іспанскай мове прыметнікі маюць формы мужчынскага і жаночага роду, адзіночнага і множнага ліку.

Большасць прыметнікаў мужчынскага роду адзіночнага ліку заканчваецца на галосны **-o**, а таксама на зычны ці на галосны **-e**: alto – высокі; grande – вялікі; azul – сіні.

Большасць прыметнікаў жаночага роду адзіночнага ліку заканчваецца на галосны **-a**, а таксама на зычны ці на галосны **-e**: baja – нізкая; grande – вялікая; azul – сіняя.

Множны лік прыметнікаў утвараецца гэтак жа, як і множны лік назоўнікаў, шляхам дабаўлення канчатка **-s** ці **-es**: alto – altos; azul – azules.

У сказе яны дапасуюцца да азначальнага назоўніка ў родзе і ліку.

Прыметнікі мужчынскага роду, якія абазначаюць нацыянальнасць і заканчваюцца на галосны, утвараюць жаночы род шляхам дабаўлення канчатка **-a**: español – española. Множны лік яны ўтвараюць па агульнаму правілу: español – españoles.

У іспанскай мове прыметнікі звычайна стаяць пасля назоўніка, а прыметнікі, якія абазначаюць нацыянальную прыналежнасць, заўсёды стаяць пасля назоўніка: una mariposa requeña – маленькі матылёк; una señora española – іспанская сеньёра.